

ELŐFIZETÉS

HELYEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

1-10 soros hirdetés egy sor egy napra 20 fillér,
11-20 soros hirdetés egy sor egy napra 15 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 132

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. m.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, december 9.

Támadó harcaink sikere Galiciában.

(Visszavonult a megvert orosz sereg. — Az ellentálló szerb seregek újabb vereségei. — Nagy csaták a nyugati harctéren.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Krakótól keletre is támadjuk az oroszokat.

Budapest. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

Nyugat-Galiciában harcok hevessége fokozódott. Immár nyugat felől támadó csapataink az ellenséget Dobrzioze-Wielozkánál elfoglalt állásaiból is kiűzték. Támadásunk még tart. Foglyaink száma még nem áttekinthető; eddigelé több mint ötezer foglyot, közöttük huszonhét tisztet szállítottunk el.

Lengyelországban Pietrkowtól délnyugatra fekvő területen csapataink és a németek ismételt orosz támadásokat mindenütt visszautasították.

A Kárpátokban jelentős esemény nem fordult elő. Hőfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Üldözik a németek a Lodztól futó ellenséget.

Berlin. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti harctérről: Keletporoszországi haratról jelentősebb hír nem érkezett.

Észak-Lengyelországban német csapatok Lodztól keletre és délkeletre gyorsan visszavonuló ellenségnek közvetlenül nyomában vannak. Oroszok már tegnap jelentett rendkívül nagy véres veszteségeiken felül eddig mintegy ötezer foglyot és tizenhat ágyut vesztek az ágyukhoz tartozó löszerkocsikkal együtt.

Dél-Lengyelországban említésre méltó esemény nem történt. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Lodz pusztulása.

Berlin: Stockholmból jelentik: Egy pétervári lap tudósító a következő leírást közli Lodz városáról: Lodz bombázása következtében a legelőkelőbb városrészen sok ház pusztult el. A Savoy szálló arapnell-tűzbe került és a felső része teljesen elpusztult. Egy gránát elpusztította a gáztartályokat, minek következtében a városban a gázvilágítás nem működik és az utcák este sötétek. Az élelmiszerekben nagy a hiány, cukor egyáltalában nincs és mézzel pótolják. A hús ára az eredeti ár háromszorosára emelkedett.

Orosz beismerés a nagy vereségről.

London. A Daily Telegraph pétervári tudósítója hosszú cenzurázott sürgönyt küldött lapjának s a többi között ezt jelenti: A német invázió terve oly vakmerő és amellyel oly egyszerű stratégiai művelet volt, amely nem maradhatott siker nélkül. A németek felvonulása Lodz ellen az offenzívának a modern háborúk annalesében példa nélkül álló esete volt. A német terv, amely súlyos csapatmért Russky generális hátába, elméletileg és gyakorlatilag is elsőrangú volt. Ez a taktika kiégyenlítette az oroszok számbeli túlsúlyát.

Milánó. Pétervárról jelentik a Corriere della Sera: Az orosz haditudósítók egyhangúan azt írják, hogy a lodzi ütközet legtragikusabb jelenete az volt, amely Tusyn és Brzeziny között játszódott le. Tusynt német csapatok szállították meg, igyekezvén elfoglalni Brzezinyt, hogy onnan egyesülhessenek a főhaddal. Az oroszok ennek megakadályozására rendkívül heves ellentámadást intéztek ellenünk. A né-

metek leirhatatlan bátorsággal harcoltak és elkeseredetten védelmeztek az oroszok által veszélyeztetett tűzvédelmi állásokat. A rettenetes küzdelemben a németek állandóan szuronnal támadtak és tényleg sikerült is nekik az ember elleni gyilkos harcban utat nyitni a főcsereg felé.

Köpenhága. Pétervári lapok harctéri tudósításai egyértelműen megállapítják, hogy az orosz sereg nyugati harcveronala ismét védekezésbe ment át. A varsó—iwangorodi vonal Nyugat-Oroszországnak mindig is természetes védelmi vonala volt.

Pétervár. A Dagblad szentpétervári jelentése szerint a Lodz mellett lefolyt csata a leg

Győzelmes harcok az új csoportosulás közben.

Budapest. (Hivatalos.) A déli hadszíntérről:

Új csoportosítás programszerűen megy végbe. Ellenségnek egyes kísérleteit, melyekkel ezt zavarni akarta, visszautasítottuk, eközben ellenség érzékeny veszteségeket szenvedett.

Belgrádtól délre offenzívánk kedvezően előrehaladt. Itt tizennégy tisztet és négyszáz főnyi legénységet elfogtunk. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

A boroszlói találkozó.

Bécs. A Fremdenblatt haditudósítója a sajtószállásról a következőket jelenti: Éppen most érdekes részletet tudtam meg a december 2-án történt boroszlói találkozásról. Kevéssel Károly Ferenc József öfensége és Frigyes főherceg öfensége, valamint Hötzenborfi Konrad báró vezérkari főnök visszautazása előtt Vilmos

Budapest—Berlin, december 8.

nagyobb kiterjedésű volt az eddigi csaták között. Jelentőségét emeli, hogy az orosz sereg óriási tömegekben vonult fel és minden fegyvernemmel képviselve volt. A németek ennek dacára — noha érzékeny veszteséget szenvedtek — előre haladnak.

Kárpáti betörés önmagában összeomlik.

Kassa. Az oroszok sárosi offenzívája ez-előtt tíz nappal kezdődött; jórészt járatlan utakon, ösvényeken, vízmosásokon keresztül több irányból jöttek trén és műseki csapatok nélkül. Első esetepató Alsó-Pagonynál volt, 2-án megállottak Bártfát, onnan Lőfalunig jutottak előre. Az ellenség egyrésze észak felé, más részek Zemplén irányában visszahúzódnak, hol oroszok szakadékokban, völgyekben bekerítve kétségbeesetten új offenzívával próbálkoznak. Sárosi helyzetre nyomást gyakorol a nyugat-galiciai offenzívánk. Már is megállapíthatom, hogy az oroszok betörése összefüggésben van általános harctéri helyzettel. Lengyelországi sikereink következtében az egész orosz betörés önmagában omlik össze. Blánár kassai polgármester közölte a lakossággal, hogy a veszély. Kassa városára nézve megszűnt. Eperjesi üres üzleteket hatóságilag kinyitották.

A vitéz magyar ezred.

Debrecen. Harminckilencedik gyalogezredet, mely a Kárpátokban a tizenhatodik orosz lövészezredet szétrobbantotta, táviratilag üdvözölték a trónörökös, Conrad, Borovics, a Keletrich gyalogsági tábornok és József főherceg. Az ezred 31 vitézségi érmet kapott.

Lázongás Pétervárott.

Stockholm. A Deutsche Tageszeitung jelentése szerint a szociálista dumatagok letartóztatása folytán Péterváron lázongások ütöttek ki. A tüntető sztrájkban első sorban a Putilow ágyugyár munkásai vesznek részt. A Kaukázusban is nyugtalanság van.

császár vendégei tiszteletére reggelit adott és éppen a reggelinél a császárnak egy rendkívül sürgős táviratot kézbesítettek. A császár felbontotta a sürgönyt, felállott, poharat emelt és „lelkes hurrá“-t kiáltott hadseregünkre. Azután pedig örömtől sugárzó arccal tudatta a megjelentekkel, hogy Belgrád elesett. A találkozás reggeltől 2 óráig tartott. Vilmos császár vendégeit a vonathoz várta és mikor a vonat

elindult, egy darabig még a vonat mellett haladva, kísérte őket.

Menekül a szerb kormány.

Szófia: Nisben leirhatatlan pánik van. A Dnevnik szerint a kormányhatóságok Nisből menekülnek.

Nincs útja az orosz segítségnek.

Szófia: A Nezonegotin Baratin közötti alagutat felrobbantották. Szerbia ideig ezen az úton kapott orosz élelmiszereket s lőszert.

A szerbek vigasztalan helyzete.

Milano. A Corriera della Sera jelenti: Belgrád eleste kikerülhetetlen volt. Előrelátható volt, hogy a szerb főváros a napokban az osztrák-magyar hadak kezére fog jünni. Különösen Valjevo eleste és a Kolubara védelmi vonal összeroppanása tették kétségtelenné, hogy Belgrád sem tarthatja magát. Hir szerint a szerb főhadiszállást már Nisbe tették át, a kormány pedig Nisből délre vidékre teszi át. A szerbek helyzete nap-pap után rosszabbodik. A hősi ellenállás dacára az osztrák-magyar hadak bár lassan, de biztosan jutnak előre. A szerbek felszerelése már teljesen tönkrement. A bolgár komitácik pedig az utóbbi napokban a Strumica menti hid felrobbantásával lehetlenné tették, hogy Szerbia bármiféle friss municiót kaphasson.

A szerbek beismerése.

Szófia: A szerb lapok és a szerb sajtóiroda részletes jelentések helyett csak annyit jelentenek a szerb harctér eseményeiről, hogy a szerb csapatok az előrelátott hadműveleteket, a melyek az általános helyzethez alkalmazkodnak, elvégezték. (Pol. Hir.)

Angol segítő-bizottság Szerbia javára.

London. (Rómán át.) A megsebesült szerb katonákat lehetetlenség gyógyítani, mert minden hiányzik, ami ehhez szükséges. Nincsenek orvosok, nincs ápolószemélyzet, nincs kötőszers és nincs orvosság. Londonban nagy-bizottság alakult, amelynek egyetlen célja Szerbia segítése. A bizottság egyetlen célja az, hogy Szerbiának egészségügyi felszereléseket és ápoló-nőket juttasson, mert mint a bizottság megalkulásakor kiadott felhívás mondja: a szerb kórházak híján vannak jóformán minden egészségügyi felszerelésnek. A bizottságban szán az angol előkelőség foglal helyet. Elnöke a londoni püspök, alelnöke pedig Bourne bíboros, a Westminster katolikus főpapja, lord Curzon, India volt alkirálya, az oxfordi püspök, Lloyd George kincstárügyi miniszter, továbbá Campbell Morgan lelkész, híres angol hitszónok. A végrehajtó-bizottságban a londoni elkövető társaság számos férfi- és hölgytagjának a nevét látni.

Orosz municiók hajók a Dunán.

Szófia. Hivatalosan jelentik, hogy Viddinben, a beállott erős fagy miatt három, Szerbiának szánt orosz municiók hajó rekedt meg, nem tudván útjukat folytatni a Dunán. A municiók hajók személyzete nem mert partra szállni.

Új szerb miniszterium.

Nis. (Hivatalos.) Az új miniszterium a liberális párt kivételével az összes pártokból alakult meg. Miniszterelnök és külügyminiszter Pasics lett, pénzügyminiszter Patsu, belügyminiszter Jovanovic, igazságügyminiszter Giuriosic. Ez a négy radikális párti. A külföldön tartózkodó Bojevics ezredes hadügyminiszter társát egyelőre szintén Pasics fogja vezetni. (M. T. I.)

Szerbia pusztulása — Macedónia feltámadása.

Szófia. A Kambana a következőket írja: „Tisztelet és dicsőség az osztrák-magyar hadseregnek. Szerbia pusztulása Macedónia feltámadását jelenti”.

Románia Bulgária ellen?

Szófia. A bolgár sajtó tiltakozik az ellen, hogy Románia önkényesen megakadályozza a Bulgáriának szánt áruk átvitelét.

Hazug francia, igaz német győzelmek.

Berlin. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti: Flandriai arcvonalon a legutóbbi eszések által megromlott talajviszonyok csapatmozdulatok elé nagy nehézségeket gördítenek. Arrastól északra tegnap néhány ponton némi előrehaladást tettünk. Lillei hadikórház tegnap leégett, valószínűleg gyújtogatás következtében. Franciáknak az az állítása, hogy az argonnei erdőségeken előbbre jutottak, nem felel meg a tényeknek. E területen francia támadás már hosszabb idő óta egyáltalán nem történt, mi ellenben állandóan lassan tért nyekünk. Malencournál, Varrancstól keletre tegnap elfoglaltunk egy francia támadáspontot, több tiszt és mintegy százötven főnyi legénység hadi fogságunkba jutott. Franciáknak Nancytól északra lévő hadállásaink ellen intézett támadást tegnap visszavertük.

Nagy csata az északi fronton.

LONDON. A Daily Mail jelenti, hogy Északfranciaországban Elverdingennél, Veurne és Ypern között nagy csata van folyamatban.

Osztende lángokban.

Rotterdam. A londoni lapok jelentése szerint Ostende lángokban áll.

Nagy események készülnek.

Genf. A Journal de Geneve jelenti: A nyugati harctéren kezdődő események még csak árnyékukat vetik előre. Belgiumban s az egész fronton, heves bombázás folyik, főleg Lampernisseál és Dixmuidentől nyugatra. Az Argonneokban már nyilvánvaló, hogy megindult a német akció. Az itt koncentrált német csapatok az erdőségek északnyugati részét aláaknázták és felrobbantották. Általában véve a front ezen részén igen heves csaták vannak folyamatban az erős francia és német csapatok között. (Pol. hir.)

Páris. A félhivatalos L'Echo de Paris december 3-iki száma ezt írja: Kétségkívül igen nagy események előtt állunk. Balszárnyunkon Dixmuiden környékén a németek támadása tegnap óta ismét igen heves lett. Különösen Lampernisse szenvedett sokat az erős bombázástól, de más helyütt is teljes erővel indult meg az ellenség bombázása, amely egyes községeknél szünet nélkül tart. Nem tudjuk, hogy mi a németek szándéka.

A német császár meghalt.

Berlin: A nagy vezérkar közli: A császár kénytelen volt a frontra való elutazását néhány nappal elhalasztani, mert lázas légesőhurutja van. Mindazonáltal tegnap és ma meghallgatta a vezérkari főnök jelentéseit. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Elcsapott francia tábornok.

Genf. Bordeauxból jelentik, hogy Fancard brigadéroszt felmentették az északi szárny vezényletétől.

Összeül a francia parlament.

Róma. Párisból jelentik, hogy ma minisztertanács volt, amely elhatározta, hogy a képviselőházat huszonkettőre összehívja és hogy az egész kormány visszautazik Párisba.

Anglia királyt keres Egyiptomba.

Athénből jelentik: Anglia a connaughti hercegnek felajánlhatja Egyiptom koronáját.

Lázadás Tripolisban.

Róma. Tripolisban a felkelők összeütköztek olasz csapatokkal. Gebelfossa kerületben a kormányzó kihirdette a hadállapotot.

A trónörökös és Conrad német ezred tulajdonosok. Berlin. A császár kinevezte trónörökösünket a tizenegyedik huszárezred, Conrad vezérkari főnököt az ötödik gyalogezred tulajdonosává.

H I R E K. LEGÜJABB.

Bécs: Schönbrunban a király ma délután hosszabb kihallgatáson fogadta Stürgkh gróf osztrák miniszterelnököt.

Amsterdam: Pétervári jelentés szerint Nikita montenegrói király azt táviratozta a pétervári lapoknak, hogy a harmadik montenegrói hadsereg is elesett a csatátéren, mindazonáltal folytatják az ország védelmét és megtámadják az ellenség országát. A király megjegyzi, hogy országának anyagi eszközei kimerültek, pénzügyi segítséget, lőszert, fegyverküldeményt hálaosan fogadnának.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik, hogy Péter szerb király a harctérről utazott.

Genf. A szudáni főkörményzó a hadi állapotot proklamálta.

Milano. Flandriában a harc ostrom jellegű, amelyet föld alatt folytatnak. Ellenségek sárcaiktan oly közel jutnak egymáshoz, hogy a tüzéség nem vehet részt az ütközetben.

Konstantinápoly. Seriff pasa volt nagyvezér meghalt.

BUKAREST. Lapjelentések szerint a miniszterelnök elutasította az entente kérését, hogy Románia kötelezze magát Bulgária megtámadására, ha ez Görögországot megtámadná, midőn Szerbiának katonai segítséget nyújt.

Tokió. A parlament megnyitása alkalmával felolvasott trónbeszéd a következőket mondja: Szerencsés vagyok jelenteni, hogy birodalmam barátságos viszonya a szövetséges államokkal szívélyesség tekintetében fokozódik.

Angliával való szövetségem Francia- és Oroszországgal való ententeom jelenlegi kritikus helyzetben a barátság erős kötelékei még szorosabbra fűzték. Alattvalóim lojalitására, vitéségére bízom magam. Kívánom, hogy a cél lehetőleg gyorsan elérések.

Boros Vida temetése.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 9.

Ma délután két órakor temették el az Erzsébet-közut 11. számú házból az aradi főreáliskola egykori kiváló igazgatóját, Boros Vidát. Impozáns és megható módon nyilvánult meg a ravatal körül az a mélységes részvét, amelyet átérz Arad egész társadalma és különösképen azok, akik valaha munkatársai vagy tanítványai voltak az elhunytnak és az iskola katedrójáról ismerték meg páratlanul jószágos szívét, nagy emberszeretét.

Az óriási gyászolóközönség miatt, amelynek sorában közéletünk majd minden ismertebb tagja megjelent, az Erzsébet-köruton állították fel a díszes ravatalt és az egyházi szertartások elvégzése után Jancsovics Ferenc dr. a reáliskola igazgatója itt mondta el a koporsó előtt megindító gyászbeszédét, amelyben találó szavakkal méltatta Boros Vidának pedagógiai érdemeit, mindig sztrény, de sikeres közéleti működését és kimagasló egyéniségét, amely menten minden anyagiasságtól, csak erkölcsi babérokra pályázott. A gyászbeszéd elhangzása után megindult a gyászoló közönség a temető felé és a hosszú temetési menet élén haladt a főreáliskola és főgimnázium tanulóifjúsága, amely testületileg vonult ki a temetésre.

Felolvasó szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.